

Rapport

Datum: 16 november 2004
Rapportnummer: 2004/449

Klacht

Verzoeksters broer is op 31 maart 2003 aangehouden en ingesloten door ambtenaren van het regionale politiekorps Twente. Daarbij heeft de politie hem een mobiele telefoon afgenomen, die later weer is teruggegeven. Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Twente haar verzoek om vergoeding van schade aan de mobiele telefoon die van haar is, heeft afgewezen.

Beoordeling

1. Verzoeksters broer is op 31 maart 2003 aangehouden en ingesloten door ambtenaren van het regionale politiekorps Twente. Daarbij heeft de politie hem een mobiele telefoon afgenomen, die later weer is teruggegeven. Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Twente haar verzoek om vergoeding van schade aan de mobiele telefoon die van haar is, heeft afgewezen.

2. De politie heeft een zorgverplichting ten aanzien van een ingesloten arrestant en ten aanzien van de van deze persoon - ter bewaring - ingenomen goederen. Een zorgvuldige registratie van ingenomen goederen maakt deel uit van deze zorgplicht. Op basis van de Ambtsinstructie dienen politieambtenaren nauwkeurig aantekening te maken van alle voorwerpen en kledingstukken die zij bij insluiting in bewaring nemen. De ingeslotene en de politieambtenaar ondertekenen deze aantekening, waarna de ingeslotene hiervan een afschrift ontvangt (zie Achtergrond, onder I.) In het geval dat er gebreken zijn in de (procedure van) registratie en een ingeslotene claimt dat hij bepaalde ingenomen zaken mist, dat deze beschadigd zijn of anderszins in het ongereede zijn geraakt, is de politie daarvoor in beginsel verantwoordelijk. Eventuele schade behoort in een dergelijk geval in beginsel voor risico van de politie te komen.

3. Verzoeksters broer heeft op 17 oktober 2003 een brief gestuurd naar de politie, waarin hij de politie aansprakelijk acht voor de schade aan zijn mobiele telefoon. Hij schrijft dat hij wel alle spullen die door de politie van hem waren ingenomen, heeft teruggekregen, maar dat zijn mobiele telefoon was beschadigd.

4. De politie heeft te kennen gegeven dat de telefoon van verzoeksters broer op 24 april 2003 aan hem is teruggegeven. De politie geeft aan dat zij niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor de schade aan een mobiele telefoon die reeds zeven maanden weer in het bezit was van verzoeksters broer. Bovendien schrijft de politie in nadere reactie op de klacht dat uit de fouilleringsformulieren blijkt dat verzoeksters broer zowel bij zijn insluiting als bij de teruggave van zijn goederen, zijn handtekening heeft geplaatst. De coördinator van het Woning Inbraken Team, welk team betrokken was bij het onderzoek aan de mobiele telefoon van verzoekster, heeft tenslotte aangegeven dat wanneer er bij dit onderzoek beschadigingen optreden aan de mobiele telefoon, het gebruikelijk is dat dit aan

de eigenaar gemeld wordt, zodat deze zijn schade kan verhalen op de politie.

5. Uit het onderzoek is vast komen te staan dat de broer van verzoekster bij zijn insluiting op 31 maart 2003 zijn handtekening heeft geplaatst op het fouilleringsformulier. De Nationale ombudsman leidt daaruit af dat verzoeker door zijn handtekening te plaatsen heeft kenbaar gemaakt dat de lijst alle goederen die hij tijdens zijn aanhouding in zijn bezit heeft gehad, behelst. Voorts heeft de broer van verzoekster op 24 april 2003 het fouilleringsformulier wederom voorzien van zijn handtekening. Op grond daarvan neemt de Nationale ombudsman aan dat de broer van verzoekster hiermee heeft aangegeven dat hij alle goederen die hij bij zijn insluiting heeft afgegeven, heeft terugontvangen. Op het fouilleringsformulier, noch op de mutatie die is opgemaakt op 24 april 2003 wordt vermeld dat de broer van verzoekster heeft aangegeven dat de mobiele telefoon van zijn zus was beschadigd toen hij hem terugkreeg. Tevens heeft het Woning Inbraken Team niet aan de broer van verzoekster of de politie laten weten dat de telefoon van verzoekster was beschadigd nadat het Team deze had onderzocht. Ten slotte heeft de broer van verzoekster pas een half jaar nadat hij de mobiele telefoon heeft teruggekregen bij de politie een klacht ingediend over de beschadiging aan de mobiele telefoon.

6. De Nationale ombudsman overweegt op grond van het bovenstaande het volgende.

In verband met de terughoudende opstelling van de Nationale ombudsman waar het besluiten inzake schadevergoeding betreft die aan de burgerlijke rechter kunnen worden voorgelegd, is hier slechts aan de orde de vraag of de aanspraak van verzoeker zo evident juist is dat het regionale politiekorps Twente niet in redelijkheid het verzoek om schadevergoeding heeft kunnen afwijzen (zie Achtergrond, onder II.) Uit het bovenstaande volgt dat niet buiten enige twijfel is komen vast te staan dat schade is ontstaan als gevolg van (onrechtmatig) handelen van de politie. De aanspraak van verzoekster kan om die reden niet als evident juist worden aangemerkt.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Twente, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Twente (de burgemeester van Enschede), is niet gegrond.

Onderzoek

Op 12 januari 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw I. te Enschede, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Twente.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Twente, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoekster en de korpsbeheerder deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoekster had haar mobiele telefoon aan haar broer uitgeleend. Verzoeksters broer werd op 31 maart 2003 aangehouden en ingesloten door het regionale politiekorps Twente. Hierbij werd de mobiele telefoon van verzoekster die hij bij zich droeg - ter bewaring - ingenomen. Op 24 april 2003 kreeg verzoeksters broer de mobiele telefoon terug. Verzoekster klaagt erover dat haar telefoon beschadigd was toen ze hem terugkreeg.

2. Op 17 oktober 2003 stuurde de broer van verzoekster een brief naar het regionale politiekorps Twente. De broer van verzoekster schrijft dat bij zijn aanhouding zijn spullen in beslag zijn genomen en dat hij alles na ongeveer zes à zeven maanden heeft teruggekregen, maar dat de mobiele telefoon van zijn zus en zijn jas kapot waren. De broer van verzoekster schrijft dat hij van zijn advocaat een klacht moest indienen bij de politie.

3. Per brief van 27 oktober 2003 antwoordde het regionale politiekorps Twente de broer van verzoekster onder meer het volgende:

"Bij het raadplegen van het door de politie gebruikte Bedrijfsprocessensysteem is mij gebleken dat u op maandag 31 maart 2003 door de politie bent aangehouden en ingesloten. Na uw verblijf in het politiebureau bent u op enig moment door de parketpolitie overgebracht naar een huis van bewaring. Echter reeds op 24 april 2003, omstreeks 16.30 uur had u een portefeuille met papieren en een mobiele telefoon Nokia van een politiefunctaris teruggekregen. Er was dus geen sprake van - zoals u zelf schrijft - een tussenliggende periode van zes tot zeven maanden.

De politie Twente kan naar mijn opvatting niet aansprakelijk worden gehouden voor schade aan een mobiele telefoon die reeds zeven maanden weer in uw bezit is.

Mocht u desondanks persisteren in uw schadeclaim verzoek ik u hiervoor schriftelijk contact op te nemen met de juridisch medewerkster van de politie Twente."

4. Uit een mutatie die door betrokken politieambtenaar E. is opgemaakt op 24 april 2003, blijkt dat verzoeker op 24 april 2003 te 16.30 uur een portefeuille met papieren en een mobiele telefoon merk Nokia heeft teruggekregen.

5. Op 5 november 2003 stuurde verzoekster een brief naar het regionale politiekorps Twente. Ze schrijft dat bij haar broer toen hij werd aangehouden, haar mobiele telefoon in beslag werd genomen. Toen haar broer in het huis van bewaring zat, is de mobiele telefoon opengemaakt. Verzoekster weet niet precies wat er met de telefoon is gebeurd, maar hij is kapot en ze wil de schade vergoed hebben. Bij haar brief stuurde verzoekster een bon mee van de telefoon. Hieruit blijkt dat zij de telefoon op 31 december 2002 heeft gekocht. De losse telefoon kostte € 819,99. Omdat verzoekster de telefoon in combinatie met een mobiel abonnement aanschafte, betaalde zij het bedrag van € 389,99.

6. Per brief van 17 december 2003 reageerde het regionale politiekorps Twente op de brief van verzoekster. De politie herhaalt hetgeen zij in de brief van 27 oktober 2003 had geschreven en wijst de aansprakelijkheid voor de schade aan de mobiele telefoon van verzoekster af.

B. Standpunt verzoekster

1. Het standpunt van verzoekster staat samengevat weergegeven onder Klacht en wordt nader toegelicht onder punt A.5.

2. Voorts stuurde verzoekster op 12 januari 2004 een brief naar de Nationale ombudsman. Verzoekster schrijft dat ze in december 2002 een nieuw mobiel toestel heeft gekocht, maar dat deze toen haar broer in maart 2003 werd aangehouden in beslag werd genomen en hierbij is beschadigd. Ze weet niet precies wat de politie met haar mobiele telefoon heeft gedaan, maar schrijft dat de telefoon is "losgehaald" en kapot was toen haar broer hem terugkreeg. Ze wil de schade aan de mobiele telefoon vergoed zien.

C. Standpunt beheerder regionale politiekorps Twente

1. In reactie op de klacht van verzoekster deelde de korpsbeheerder onder meer het volgende mee:

"In een destijds door medewerkers van het Woning Inbraken Team van de politie Twente verricht onderzoek werden meerdere verdachten aangehouden en konden meerdere woninginbraken worden opgelost. Bij deze woninginbraken werd in een aantal gevallen

ook een mobiele telefoon gestolen.

Uit bijgaande stukken blijkt dat verzoeksters broer in dit onderzoek op maandag 31 maart 2003 door een politiefunctionaris als verdachte werd aangehouden ter zake het plegen van heling. Bij het onderzoek aan zijn kleding bleek verzoeksters broer in het bezit te zijn van een mobiele telefoon. Deze werd ten behoeve van een verder onderzoek in beslag genomen. In het onderzoek werden overigens meerdere mobiele telefoons bij de verdachten in beslag genomen. (...)

Uit het proces-verbaal en een ter zake opgemaakte mutatie in het Bedrijfsprocessensysteem bleek dat verzoeksters broer deze telefoon op 24 april 2003 uit handen van een politiefunctionaris terug had gekregen.

(...)

Op 17 oktober diende verzoeksters broer een klacht in waarin hij meedeelde dat hij na zes à zeven maanden zijn goederen had teruggekregen en de mobiele telefoon kapot bleek te zijn. (...)

In antwoord op deze brief deelde de medewerker Interne Zaken H. verzoeksters broer op 27 oktober 2003 schriftelijk mee dat naar zijn opvatting de politie Twente niet verantwoordelijk kon worden gehouden voor schade aan een mobiele telefoon die reeds zeven maanden weer in het bezit van verzoeksters broer was. Voorts werd hem meegedeeld dat hij - indien hij zou persisteren in zijn schadeclaim - contact op zou kunnen nemen met de juridisch medewerker van de politie Twente.

(...)

Op 5 november werd er vervolgens door verzoekster een schadeclaim bij de politie Twente ingediend en in een brief van 17 december 2003 werd deze schadeclaim afgewezen. Reden voor de afwijzing was de omstandigheid dat verzoeksters broer de mobiele telefoon aantoonbaar al ten minste zes maanden in zijn bezit had alvorens hij een schadeclaim indiende.

(...)

De coördinator van het Woning Inbraken Team, de brigadier van politie Twente N., deelde in een schriftelijke reactie mee dat de mobiele telefoon die bij verzoeksters broer werd aangetroffen werd onderzocht om de herkomst vast te stellen. Het telefoontoestel werd geopend om het zogenaamde IMEI nummer (uniek serienummer) vast te kunnen stellen. Tevens werd onderzocht van welke SIM kaart gebruik werd gemaakt. Bij deze onderzoeken ontstaat geen enkele schade aan het betreffende telefoontoestel. Voor zover bekend verkeerde het toestel bij teruggave aan verzoeksters broer dan ook in dezelfde staat als toen deze in beslag genomen werd. (...)

Voor zover na te gaan verbleef verzoeksters broer na 3 april 2003 - behoudens het feit dat hij enkele malen werd gelicht - in een penitentiaire inrichting. De persoonlijke bezittingen van verzoeksters broer bevonden zich derhalve ook niet in een bureau van de politie Twente.

Naar mijn mening blijkt uit vorenstaande voldoende dat de door verzoekster bedoelde mobiele telefoon bij de teruggave op 24 april 2003 nog in goede staat verkeerde. Omdat de bewaring van de telefoon nadien geen verantwoordelijkheid meer was voor de politie Twente en er pas nadat er zes maanden verstreken waren geklaagd werd dat de telefoon kapot zou zijn ben ik van mening dat de schadeclaim volstrekt terecht werd afgewezen."

2. Bij de reactie van de korpsbeheerder zit een e-mailbericht van de heer N., coördinator van het Woning Inbraken Team van de politie Twente van 7 juni 2004 gevoegd. In dit e-mailbericht schrijft N. onder meer het volgende:

"In de standaard werkwijze van het Woning Inbraken Team zit ingebakken dat in beslag genomen mobiele telefoons worden geopend om de imeicode van het toestel te kunnen vaststellen. Tevens wordt dan gekeken welk SIMkaartje in gebruik is. Hierna wordt het toestel weer gesloten en vervolgens of teruggegeven of in beslag genomen. Bij deze handelingen ontstaat geen schade aan het toestel.

In dit geval begrijp ik dat het toestel is teruggegeven aan Ib. (de broer van verzoekster, N.o.) Hieruit mag geconcludeerd worden dat door het Woning Inbraken Team is vastgesteld dat het toestel niet van diefstal afkomstig was. Indien goederen beschadigd of vernield worden door het Woning Inbraken Team, dan is het gebruikelijk dat dit aan de eigenaar gemeld wordt, zodat deze zijn schade kan verhalen op de politie. Gezien het feit dat dat hier niet gebeurd is, concludeer ik dat het toestel in goede conditie is teruggegeven aan Ib.

In een gesprek met een collega die dit mede onderzocht heeft, is ook niet anders gebleken."

D. Nadere reactie beheerder regionale politiekorps Twente

1. Naar aanleiding van enkele vragen die de Nationale ombudsman per brief van 26 juli 2004 stelde, reageerde de korpsbeheerder onder meer als volgt:

"Op het fouilleringsformulier van 31 maart 2003 werd er door de arrestantenbewaarder - met een pen - vermeld dat er een mobiele telefoon in beslag was genomen. Dit formulier werd door verzoeksters broer ondertekend.

(...)

Op het fouilleringsformulier van 24 april 2003 - verzoeksters broer was voor verhoor gelicht uit het huis van bewaring - werd er door de arrestantenbewaarder vermeld dat er een 'mobieltje' (Nokia) was gebracht, evenals een portefeuille met bescheiden.

Dit formulier werd door verzoeksters broer - voor ontvangst goederen - bij zijn ontslag getekend. Verzoeksters broer heeft daarmee op 24 april 2003 voor ontvangst van de op 31 maart 2003 ingenomen mobiele telefoon getekend.

(...)

Uit vorenstaande blijkt dat er conform artikel 30 van de Ambtsinstructie aantekeningen werden gemaakt van de in bewaring genomen voorwerpen, zowel bij de insluiting als het ontslag van verzoeksters broer."

2. Bij de reactie van de korpsbeheerder zitten beide fouilleringsformulieren gevoegd, waaruit blijkt dat er op 31 maart 2003 een mobiele telefoon bij verzoeksters broer in beslag is genomen en op 24 april 2003 is teruggegeven.

Achtergrond

I. Ambtsinstructie voor de politie, de koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 28

"1. De ambtenaar onderzoekt de ingeslotene direct voorafgaand aan de insluiting op het politie- of brigadebureau, door het aftasten en doorzoeken van diens kleding op de aanwezigheid van voorwerpen die tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van de betrokkene of voor anderen kunnen vormen.

2. Bij het aantreffen van voorwerpen als bedoeld in het eerste lid, neemt de ambtenaar deze in bewaring.

3. Het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen."

Artikel 30

"1. De ambtenaar die een onderzoek als bedoeld in artikel 28, eerste lid, heeft uitgevoerd, maakt hiervan onverwijld schriftelijk rapport op ten behoeve van de meerdere.

2. De ambtenaar tekent nauwkeurig alle voorwerpen en kledingstukken die hij in bewaring heeft genomen, op. Bij voorwerpen van een geringe omvang en waarde kan worden volstaan met een globale aanduiding.

3. Een afschrift van de aantekening, bedoeld in het tweede lid, wordt door de ingeslotene en de ambtenaar ondertekend en aan de ingeslotene overhandigd."

II. Beoordeling schadevergoeding

In het geval van een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek om schadevergoeding dat kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter is de Nationale ombudsman niet bevoegd.

Staat bij zo'n klacht de weg naar de bestuursrechter niet open, zodat de Nationale ombudsman ter zake wel bevoegd is, dan stelt de Nationale ombudsman zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

Alleen wanneer in zo'n geval naar het oordeel van de Nationale ombudsman de aanspraak van betrokkene op schadevergoeding, gezien de gronden waarop deze aanspraak berust, zo evident juist is dat het betrokken bestuursorgaan niet in redelijkheid tot zijn afwijzende besluit heeft kunnen komen, wordt dat besluit tot weigering van de gevraagde schadevergoeding aangemerkt als een niet-behoorlijke gedraging.

In de overige gevallen gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat het in beginsel vrijstaat aan het betrokken bestuursorgaan om te betwisten dat het gehouden is tot het vergoeden van de gestelde schade, en om zich in verband daarmee op het standpunt te stellen dat de vraag naar die gehoudenheid - eventueel - moet worden beantwoord door de burgerlijke rechter. In die gevallen zal er voor de Nationale ombudsman geen reden zijn om het besluit tot weigering van de schadevergoeding aan te merken als een niet-behoorlijke gedraging.